יב: שבועות שתים פרק ראשון שבועות

כבנות שוח לאדם. משמע שהן טוכות וכקרא נמי כתיב (כרא״ת ג) כי טוב הנע למאכל והיינו כנות שוח כדמשמע כברא״ת רבה כי גרמו שוחה לאדם א״ג כנות שכע שגרמו ז׳ ימי מגילות וקשה לר״ת דכפ״ק דע״ז (דף יד. ופס) משמע דלא חזו לאכילה כל כך דקתני גבי שביעית הוסיפו עליהן אלכסוסין ואיפטרוכלין מוכסוסין וכנות שוח אבל מעיקרא לא הוה כהו שביעית משמע דגריעי ואיכא ר״ת דלאו משום דגריעי אלא שבעינו בפס׳ שביעית (פ״ה מ״ח) כנות שוח שביעית שלהן שניה שעושין לג׳ שנים וכשהפרי נתנו בשביעית אינו נגמר עד שנה שניה של שמיט׳ והשתא מעיקרא סבור לאוכלינן בתר לקיטה וכסוף סבור לאוכלינן בתר חנטה ועוד מיכן ר״ת דגרס כפ״ק דע״ז (שם) מוכסוסין כנות שוח כלא ו״ו ופרי אחת הוא והוא גרוע ואינו לוחו ששמו כנות שוח גרידא וכן משמע כפ״ק דככורות (דף ח. ופס) דשנים הם דהא אמר הזאב ואתמי לג׳ שנים וכנגדן כנות שוח נחש ל׳ שנים ולאוחו רשע לא מצינו שוח חבר וו״א מוכסוסין כנות שוח ומיהו כפרק כילד מבדלין (ברכות דף מ:) משמע דכנות שוח הן גרועין שלא נחשדו עליהן עמי הארץ דחשיב להו[2] גבי קלין שבדמאי ושמא פרי הוא שגדל ביערים כמו עחרלין דחשיב כהדייהו ולפי שמצוי להן מן ההפקר לא נחשדו שלא לעשר הגדל בגנותיהן וכפרדסותיהן ולא מפני שהוא גרוע: **הא** בורכא. תימה היכי ס״ד דמקיפין בעוף האמר[3] זה מדרש דרש יהוידע הכהן שמוחר חטאת ומוחר אשם יהא לנדבת עולה משום דכתיב (ויקרא ה) לה׳ לכהן איחוח דבר שהוא לה׳ ולכהן הוי אומר זה עולה שכשר עולה כולה לה׳ והגיחה והעור לכהן וכעוף אין לכהן חלק בו וי״ל דהחם כמוחר מעות כגון הפרים מעות לחטאת ואשם דכתיב (מלכים ב יב) כסף אשם כסף חטאת והכא כשנחוחר גוף אשם: **ואין** עוף בצבור. [3]משום דכתיב ביה נפש דמשמע ביחיד דוקא וא״ת והאמר כפ׳ טרף בקלפי (יומא דף מח: ופס) אי זכן פריחה אחת אי עולה זכן עולה אולא לנדבה וי״ל דאין לקנות עוף כמעות שנחוחרו אך אם כבר בא עוף לפניו מקיים בו [4] דמה יעשה ממנו [וע״ע חוס׳ חמורה כג: ד״ה ושאה]: **ואף** שמואל סבר לה. פי׳ בקוטרס להא דאמר דלר״ש מקיץ בהן המזבח דאמר שמואל סכין מוסכתן פי׳ סכין הבשמטת חחם מוסכתן לקרבן שהופרשו מחחלה לכך כגון עולת חמיד לעולת קין אע״פ שאין זה אותו קרבן עצמו כיון דמעיקרא עולה והשתא עולה וקשה דכפ״ק דזבחים (דף ג. ופס) מוכח דמילחא דשמואל כרבנן דר״ש דאית דין מחנה עליהן ואמאי דגרס בסמוך חניא נמי הכי קשה דחמחני ה״ל לאחויי ונראה כפירוש הערוך[3] דפי׳ סכין מוסכתן למה שהם אם חמידים אם מוספין סכין מוסכתן להיות כן דגרס מסכן לסכין אין לומר אחה ממיד אחה מוסף אלא חלוין ועומדין כחנאי לב ב״ד דחף ע״פ שאמרו שהן חמידים אם ילו להקריבן לשם זבח אחר רשאין לפי שבזמן שמשך זה סכין לשחיטת חמיד הרי הוא חמיד ואם למוסף מוסף והוי סייעחא לר׳ יוחנן דאמר חמידין שלא הוצרכו לצבור לדברי רבנן נפדין חמימים שהרי עדיין לא מסכן לסכין[3] ול״ג חניא נמי הכי אלא חניא וי״מ חניא נמי הכי אדרב שמואל בר רב יחחק דאמר מודה ר״ש בשעירי חטאת שאין מקיצין בגופן דקחני אם לא קרב כרגל כלומר בפסח יקרב בר״ח כו׳ ואם לא קרב ביום״כ יקרב כרגל בר״ח כרגל זה של סוכות יקרב כרגל אחר היינו שמיני עצרת שהוא רגל בפני עצמו אבל טפי מרגל אחר דהיינו בפסח הבא לא מצי לאקרובי לגופיה דה״ל חרומה ישנה ולא להקיץ בגופו לפי שמחחלתו לא הוקדש אלא לכפר על מזבח החיצון כלומר לכפר בחטאת ואי״א לשאותן בנדבה אלמא אין מקיצין בגופן אלא בדמיהן אבל קשה דאמאי נטר עד הבא לעיל ה״ל לאחויי: **שמתחלה** לא בא אלא לכפר על מזבח החיצון. אע״ג דבמתני׳ מפרש משום דבאין לכפר על טומאת מקדש וקדשיו מרבי בעינן מקדש וקדשיו ומזבח החיצון לאפוקי שעיר הפנימי ואע״ג דמשמע לעיל דאי לאו משום גזירה אטו לפני כפרה היו מקיצין אפילו במוחר חטאת הפנימית היינו משום דהכי גמירי דמוחר חטאת לבור לעולה: **ועל** זדון טומאת מקדש וקדשיו. אין זה כ׳ כפרות אלא מה שקרבן אחר מכפר כדפ״ל (ו) ג״כ כפרה אחת לשוגג ואחת למזיד: **לא** זז משם עד שמוחלים לו. ואף על גב דתנן במתני׳ בפרק בחרא דיומא (דף פה: ופס) על עשה ועל לא תעשה חשובה מכפרת ואמר נמי בפס׳ חגיגה (דף ה.) כל העושה דבר ומתחרטו מוחלין לו מיד אפי׳ בשאר עבירות אינה מחילה גמורה אלא שמקיצין לו הדין אבל במלות עשה מוחלין לגמרי:

בעומד

קין בבנות שוח למזבח והכתיב [1]כי כל שאור וכל דבש וגו׳ תני רב חנינא בבנות שוח לאדם דרש ר״נ בר רב חסדא [2]אין מקיצין בעולת העוף אמר רבא [3]הא בורכא א״ל ר״נ בר יצחק לרבא מאי בורכתא אנא אמריתה ניהליה ומשמיה דרב שימי מנהרדעא אמריתה ניהליה דאמר רב שימי מנהרדעא מוחרות לנדבת צבור אולי [4]ואין עולת עוף בצבור ואף שמואל סבר להא דר׳ יוחנן [5]דאמר רב יהודה אמר שמואל קרבנות צבור סכין מושכתן למה שהן חניא נמי הכי ומודה ר״ש בשעיר שאם לא קרב ברגל יקרב בר״ח ואם לא קרב בר״ח יקרב ביום״כ ואם לא קרב ביום״כ יקרב ברגל ואם לא קרב ברגל זה יקרב ברגל אחר שמחחלתו לא בא אלא לכפר על מזבח החיצון [6](חנא לא הוקדש אלא לכפר על מזבח החיצון): ועל זדון טומאת מקדש וקדשיו שעיר הנעשה בפנים כו׳: מנהני מילי דת״ר [7]כפר על הקדש מטומאות בני ישראל וגו׳ [8]פשעים אלו המרדים וכן הוא אומר [9]מלך מואב פשע בי ואומר [10]אז תפשע לבנה בעת ההיא חטאות אלו השגגות וכן הוא אומר [11]נפש כי תחטא בשגגה: על שאר עבירות שבתורה הקלות והחמורות הזדונות והשגגות כו׳: היינו קלות היינו עשה ולא תעשה חמורות היינו כריתות ומיתות ב״ד הודע היינו מזיד לא הודע היינו שוגג אמר רב יהודה [12]ה״ק על שאר עבירות שבתורה בין קלות בין חמורות בין שעשאן בשוגג בין שעשאן במזיד אותן שעשאן בשוגג בין נודע לו ספיקן בין לא נודע לו ספיקן [13]ואלו הן קלות עשה ולא תעשה ואלו הן חמורות כריתות ומיתות ב״ד האי עשה ה״ד אי דלא עבד תשובה [14]זבח רשעים תועבה אי [15]דעבד תשובה כל יומא נמי דתניא [16]עבר על מצות עשה ועשה תשובה לא זז משם עד שמוחלין לו אמר רבי זירא

בעומד

יוה״כ פטורין ויליף לה החם מקרא׳: **הא׳ עשה.** דמכפר עליה יוה״כ: **ס״ד אי דלא עשה עשה.** שאינו חוחא על חטאו: **הא כתיב וזבח רשעים חועבה.** והיכי מכפר עליה קרבן יוה״כ: **ואי דעבד עשוכה.** למה לי יוה״כ כל יומא נמי חשובה מכפרא עליה דתניא לא זז משם עד שמוחלין לו:

בעומד

עין משפט נר מצוה

מד א ב מי׳ פ״ד הל׳ שקלים הל׳ ט ופ״ז מהל׳ כלי המקדש הל׳ יג:
מה ג ד ה מי׳ פ״ח מהל׳ תשובה הלכה כ:
מו ו מי׳ שם הל׳ ד:

תורה אור השלם

1. כָּל הַמִּנְחָה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לֹא תֵעָשֶׂה חָמֵץ כִּי כָל שְׂאֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַה׳: ויקרא ב יא
2. וְכִפֶּר עַל הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם: ויקרא טז טז
3. וַיֵּלֶךְ וַיִּשְׁלַח אֶל יְהוֹשָׁפָט מֶלֶךְ יְהוּדָה לֵאמֹר מֶלֶךְ מוֹאָב פָּשַׁע בִּי הֲתֵלֵךְ אִתִּי אֶל מוֹאָב לַמִּלְחָמָה וַיֹּאמַר אֶעֱלֶה כָּמוֹנִי כָּמוֹךָ בְּעַמִּי כְּעַמֶּךָ כְּסוּסַי כְּסוּסֶיךָ: מלכים ב ג ז
4. וּפִשְׁעֵי אֱדוֹם מִתַּחַת יַד יְהוֹדָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה אָז תִּפְשַׁע לִבְנָה בָּעֵת הַהִיא: מלכים ב ח כב
5. דַּבֵּר אֶל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר נֶפֶשׁ כִּי תֶחֱטָא בִּשְׁגָגָה מִכֹּל מִצְוֹת יְיָ אֲשֶׁר לֹא תֵעָשֶׂינָה וְעָשָׂה מֵאַחַת מֵהֵנָּה: ויקרא ד ב
6. זֶבַח רְשָׁעִים תּוֹעֵבָה אַף כִּי בְּזִמָּה יְבִיאֻנוּ: משלי כא כז

רבינו חננאל

קיץ למזבח כבנות שכע שהן תאני חיווריתא לאדם שאוכלין אותן בקינוח סעודה: דרש רב נחמן ב״ר חסדא אין מקיצין בעולת העוף כדרב שימי דאמר מוחרות לעולת נדבת צבור אולי. ואין עוף בקרבנות צבור: ואף שמואל סבר להא דאמר ר׳ יוחנן דאמר רב יהודה אמר שמואל קרבנות צבור סכין מושכתן למה שהן. כלומר לב ב״ד מתנה עליהן ואין נקבעין בזבח ידוע אלא בשעת שחיטתן. שעד זמן השחיטה אע״פ שאמרו עליהן כי הם חמידין רשאין לשחטן לשום זבח אחר שכך מתנה עליהם לב ב״ד שאם ירצו להקריבם לשם זבח אחר רשאין. חניא נמי הכי כו׳ יוחנן דאמר חמידין שלא הוצרכו לצבור לדברי ר׳ שמעון אין נפדין חמימין. דתניא מודה (ר״ש) בשעיר שלא קרב בר״ח יקרב ברגל ושלא קרב ברגל זה יקרב ברגל אחר שחחלתו לא בא אלא לכפר על מזבח החיצון חנא לא הוקדש אלא לכפר על מזבח החיצון: **מתני׳** על שאר עבירות שבתורה כו׳. חירצה רב יהודה למתני׳ הכי עבירות הקלות עשה ולא תעשה. והחמורות שהן כריתות ומיתות ב״ד בין שעשאן בשגגה בין שעשאן במזיד. ואותן שעשאן בשגגה. בין שנודע לו ספיקן בין לא נודע לו ספיקן שעיר

מסורת הש״ס

ו) [חולין פח: ע״ש כפר׳ רש״י כתובות סג: ע״ש יבמ׳ רש״י], ג) [זבחים ו:], ד) [יומא פו. זבחים ז:], ה) [ויקרא פרשה ו], ו) [ויקרא ז], ח) [ל״ל ויקרא ז], ט) [ל״ל מנחות כ. ד״ה מנחת העומר וכו׳ עופות אין נלין בנבור בת״כ נבי נדבת העוף קרבנו והקריב היחיד חביא עוף ולא הנבור. עי׳ל], ט) [דף יב.], י) [כרחות יח.], כ) [בחמלי ס״פ מ״ח], ל) [שקלים פ״ו מ״ו זבחים קב. ובחמורה כג: ע״ש], מ) [חרי חמיהי הא דחמנעו ר״ע ממדרש חכמים להבדיל בת״כ כמו שהבינו רש״י הכא בד״ה ואין עולת ועוד דלא נחמא כשום קרא נבי עולת עוף נדבה חיבת נפש ולע״נ ע״ב מנחות קד: הכל נלין בשוחטות לא סילק הכחוב אלא מחחה דכחיב בה חיבפות ומום; ד״ה מה ועי״ע ז״ל רש״י ויקרא כ׳ פסוק א׳ לא נחמר נפש בכל קרבנות נדבה אלא בחנוחה וכו׳ לכן נרחה דבר ל״ל ואין עוף בנמור אבל בא בשוחטות ולא בחנוחה חבל בא בשוחטות רק בחנוחה חבאנו דבחיב ביה נפש דחמנעו בחיב דוקא וכו׳ ובחוחנת חום׳ דלהכי נקיט ואין עוף בנמור דוקא בנבור הוא דלא אתי חשום הקרבנבו חחנעינן המסחבר והייבו נבור ולא חביאו למעבי שוחטות אבל נבי חנחה דבחיב חרי חביאו חיבו בה נפש קרבנו וגם בחיב ביה נפש חחנעינן נמי שוחטות דלא חייחי לחביא חחנם בלחי הנ״ה זו דכרי חוספות הנלי קשין להילחן מחחת חרי חחיבות שוכרחי לחעלם], נ) [ערך חשן], ס) [ע״כ ל״ל].

הגהות הב״ח

(א) חוס׳ ד״ה ועל כו׳ כחפ״ב. נ״כ כדף ז ע״ב כד״ה יש לו:

גליון הש״ס

חוס׳ ד״ה ואין וכו׳ דחמה עשה בחנוכ. עיין חוכר דף כז ע״ח חוס׳ ד״ה וכ״ח:

מוסף רש״י

בורכא. דכר שאינו חנון (כחובות סג.) לו: אינו עיקר, לשון כור (חולין פח:). אלו המרדים. הפושע להכעיס (יומא לז:). מלך מואב פשע בי. חגיד לי (שם). אז תפשע לבנה. חגדיל יישבי לבנה על מלך יהודה (שם).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com